

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2023
Institution	Kolding HF & VUC
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Kristian Møller Eriksen
Hold	Npsc123s (nethold)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Modul 1	Den mangfoldige psykologi
Modul 2	Metode i psykologi
Modul 3	Mennesket og gruppen
Modul 4	Læring i det senmoderne samfund
Modul 5	Barndommens betydning
Modul 6	Unge og stress

Modul 1	Intro: Den mangfoldige psykologi
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 1: Hvad er psykologi? (hele kapitlet undtaget supplerende tekster)• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 2: Den mangfoldige psykologi (hele kapitlet undtaget supplerende tekster) Supplerende stof:

	<p>Video om den mangfoldige psykologi: <u>Den mangfoldige psykologi</u></p> <p>Ca. 20 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• De forskellige psykologiske retninger:<ul style="list-style-type: none">•Psykoanalysen•Behaviorismen•Evolutionspsykologi•Eksistentiel og humanistisk psykologi•Kognitiv psykologi•Neuropsykologi•Social psykologi• Forskellige videnskabsretninger:<ul style="list-style-type: none">• Naturvidenskabelig• Humanvidenskab• Samfundsvidenskab <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Kompetencer i at kunne inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning

Modul 2	Metode i psykologi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog:<ul style="list-style-type: none">• P5773 Tre videnskabelige traditioner• P5753 Videnskabsteori og metode• P5754 Metode (empiri/teori, induktion/deduktion, kvantitativ/kvalitativ metode)• P5765 Kritisk vurdering af undersøgelser <p>Supplerende stof: Politiken 06.03.2014: "Danskere over 75 år er blandt de mest stressede" (uddrag) Ca. 12 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• 3 videnskabelige traditioner<ul style="list-style-type: none">• Naturvidenskabelig• Humanvidenskabelig• Samfundsvidenskabelig• Kvantitativ og kvalitativ metode• Fordele og ulemper ved kvantitativ og kvalitativ metode• Teori og empiri• Induktion og deduktion• Validitet (intern, ekstern, økologisk)• Reliabilitet• Ethiske retningslinjer <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Kompetencer i at kunne inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning

Modul 3	Mennesket og gruppen
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen:, i-bog, Kapitel. 21: socialpsykologi (p:5500), Massehypnose (p5537), Hvad er en gruppe? (p5536), Gruppepres og social kontrol/mobning (p5535), Intergruppekonflikter (p5665)• Fra celle til selfie, Flemming Ravn & Troels Wolf (2017) Milgrams forsøg s.226-228 <p>Supplerende stof:</p> <p>Kan danske soldater udøve tortur?, Claus Kold, Ungdomssociologi” (2005): Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017): Kommunikation (p5429)</p> <p>Youtubeklip: Milgram Experiment: Milgram Experiment - The Heist</p> <p>Berlingske 26.06.2006: "Vi kan alle blive bødler"</p> <p>Videnskab.dk 22.11.2012: "Forskere angriber klassisk psykologi-eksperiment"</p> <p>Videnskab.dk 10.03.2015: "Den dårligste i gruppen tror, han er ligeså god som den dygtigste" (undersøgelse)</p> <p>Foredrag Henrik Høgh-Olesen: Det sociale dyr: https://www.youtube.com/watch?v=Tr6kl2hczAA</p> <p>Solomon Asch's linjeforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=qA-gbpt7Ts8</p> <p>Video om Robers Cave (på engelsk): https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ</p> <p>Youtubeklip: Milgram Experiment: Milgram Experiment - The Heist</p> <p>I alt: ca. 38 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Socialpsykologi• Massehypnose• Gruppedefinition (Sherif)• Primær- og sekundærgruppe• Formel og uformel gruppe• Referencegruppe• Medlemsgruppe• Indgruppe/udgruppe (egen/fremmed)• Gruppepres, konformitet, Solomon Asch's forsøg• Gruppetænkning• Gruppemobning• Mobning (individual- og gruppepsykologisk forklaring)

	<ul style="list-style-type: none">• Robbers Cave/Tajfels minimalgruppeeksperiment/social identitetsteori• Stanley Milgram: Autoritet og lydighed <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning

Modul 4	Læring i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 11 "Kognitiv psykologi" (p5192 Kognitiv psykologi, p5240 De første kognitive psykologer, p5238 Opmærksomhed, p5237 Perception, p5236 hukommelse, p5216 Falske erindringer)• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 13 "Viden, læring og undervisning" (p5294 læringsformer, p5293 vidensformer, p5292 undervisningsformer, p5291 samspilsprocesser, p5290 motivationsprocesser)• Psykologiske perspektiver (2007) s. 96-99 "Piagét om den kognitive udvikling" <p>Supplerende:</p> <p>Video om opmærksomhed: https://www.youtube.com/watch?v=ubNF9QNEQLA https://www.youtube.com/watch?v=Eblf60WyUzk https://www.youtube.com/watch?v=MYEAQG62pYA The New SKODA Fabia Attention Test</p> <p>Video til Piagés teori: https://www.youtube.com/watch?v=B65EJ6gMmA4</p> <p>Jørn Smedslund: "Psykologi" (1967): "Forsøg med to grupper børn og lerklumper"</p> <p>Videnskab.dk 23.09.2017: "Computerspil øger børns lyst til at lære (undersøgelse)"</p> <p>Fyns.dk 05.06.2017: "Elever mister koncentrationen og får stress af deres mobil" (uddrag)</p> <p>Virkeligheden.dk (2014): "Hvad forskningen siger om smartphones, sociale medier og multitasking" (uddrag)</p> <p>Forældrerådgivningen (2015): "Højtbegavet elev i 8. klasse underpræsterer" (uddrag) How reliable are your memory? Elizabeth Loftus: https://www.youtube.com/watch?v=PB2Oegl6wvl (kun med engelske undertekster)</p> <p>I alt ca. 63 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Kognitiv psykologi

	<ul style="list-style-type: none">• De første kognitive psykologer (Ebbinghaus, Bartlett, kontorforsøget)• Opmærksomhed (selektiv, frivillig/ufrivillig, automatiserede/kontrollerede processer, delt opmærksomhed, uopmærksom blindhed)• Perception (topdown/bottom up, social perception, stereotyper)• Hukommelse (hukommelsens opbygning)• Jean Piagés fase teori og kritik af denne• Behavioristisk læringsteori• Piagés syn på læring• Vygotsky (zonen for nærmeste udviklingszone)• Undervisningsformer• Motivationsprocesser <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning

Modul 5	Barndommens betydning
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 6: introduktion (p4966), Erik Erikson (p5052), kritik af fase-teoriene (p5050) og John Bowlby og Mary Ainsworth (p5043)• Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 8: (uden supplerende tekster)• Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 10: (kun side om Diane Baumrinds opdragelsesstile, p5188) • Flemming Ravn og Troels Wolf: "Fra celle til sefie" (2017): s. 28-29 (Daniel Stern) <p>Supplerende stof:</p> <p>Man gør et barn fortræd: Heidi Vesterberg og Torben Benner: Omsorgssvigt skader hjernen: Videnskab.dk 29.01.2015 Når volden erstatter trygheden (uddrag) Jyllands-Posten 25.03.1993 Fortælling om en mønsterbryder, Christian Nørr, www.fri.dk, 02.07.10: Tvangsfjernet som fire-årig. Jeg var en knækket lille fyr...." Alt for Damerne nr. 33/98:</p> <p>Dokumentar: Ingen kære Mor: https://www.youtube.com/watch?v=H9X2Yurbg6I&t=1s Youtube: Still Face Experiment: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0&t=4s Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 4: (p4809) kønsstereotyper.</p> <p>I alt: 58 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Erik Erikson (med fokus på de to første faser)• John Bowlby• Daniel Stern• Rene Spitz• Harry Harlow• Mary Ainsworth• Omsorgssvigt• Børns reaktioner på omsorgssvigt• Risiko og resiliens• Diane Baumrind: 4 opdragelsesstile

	<p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvalge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning

Modul 6	Unge og stress
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen:, i-bog, Kapitel. 19 (Ungdom og senmodernitet, uden supplerende tekster)• P5559 Stress og coping• P5574 Akut og kronisk stress• P5573 Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer• P5806 Coping <p>Supplerende stof:</p> <p>Kristeligt Dagblad 06.03.2009: "Hvem er jeg?" (forskellen mellem identitet og personlighed)</p> <p>Berlingske.dk 19.07.2009: "Internettet skaber de unges identitet"</p> <p>Videnskab.dk 09.06.2017: "Unge i dag er ikke narcissister - de er pressede"</p> <p>Stressformanden gik ned med stress, Sisse Valnert, Helse, 08.03.12</p> <p>Samvirke 23.01.2016: " Læs om Pernille Kornum der gik ned med stress"</p> <p>American Psychological Association 01.11.2019: "Healthy ways to handle life's stressors" (engelsk tekst)</p> <p>Videnskab.dk 29.01.2012: "Derfor kan stress føre til depression" (undersøgelse)</p> <p>Computerworld.dk 15.11.2017: "Dansk it-virksomhed indførte fire-dages arbejdsuge...."</p> <p>Børns Vilkår 29-06-2020: "Ny rapport om stress blandt børn og unge"</p> <p>Youtube: "Meningen med Anne"</p> <p>Videoen til kapitel 23: stress af Bobby Zachariae: https://www.youtube.com/watch?v=UmTV7yD6Cwo</p> <p>Ca. 53 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse• Ulrik Beck: Tvungen til at vælge• Pierre Bourdieu: Kapitaler og habitus• Svend Brinkmann: Identitet og personlighed• Erik Erikson: Jeg-identitet og social-identitet• Kenneth Gergen: Det multiple selv• Anthony Giddens: Identitet som reflektivt projek• Narcissisme/nynarcissisme• David Riesman: 3 socialkarakterer• Akut og kronisk stress• Stress: en sammenhæng mellem ydre og indre faktorer• Indre faktorer så OSN/personlighed og forklaringsstile.

	<ul style="list-style-type: none">• Ydre faktorer så som livsforandringer, daglige gener og forskellige krav på arbejdet.• Krav-kontrol modellen• Bobby Zachariaes teori og hans beskrivelser af stress og relevante forsøg• Antonovsky: OAS (Oplevelse Af Sammenhæng) <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde• Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Netundervisning